

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ HARGHITA

Miercurea-Ciuc, data 23.10.2023
Nr. 3646

Informare privind formele de sprijin în agricultură, ca măsuri de dezvoltare economică și socială în Județul Harghita

2019-2020-2021-2022-2023

Județul Harghita se confruntă cu provocări enorme în atingerea potențialului său economic și social, în sectorul agro – alimentară.

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin: deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.); valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistență; o piață a terenurilor nefuncțională; accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială; o serie de riscuri pentru oameni și mediu exacerbate de schimbările climatice, pagube produse de animale sălbatice în culturi și efective de animale care reprezintă o amenințare pentru zonele rurale și nu numai.

Pentru aceste motive sprijinul economic în agricultură este acordat prin următoarele agenții și direcții aflate în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale:

A) Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)

Începând cu 1 ianuarie 2007, APIA derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

Subvențiile se acordă sub formă de plăți directe la hectar gestionate de Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) și în cadrul măsurilor de piață pentru implementarea mecanismelor comerciale conform Politicii Agricole Comune (PAC).

Aceste ajutoare se materializează prin diferite măsuri, cum ar fi:

- Măsuri de sprijin finanțate din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)

- Măsuri de sprijin finanțate de la bugetul național

- Măsuri de sprijin finanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Ca și număr de beneficiari al acestor ajutoare derulate prin APIA, în județul Harghita în ultimele doi ani sunt:

Anul 2019- 26485 producători și ferme, respectiv

Anul 2020- 25956 producători și ferme

Anul 2021- 25956 producători și ferme

Anul 2022- 25595 producători și ferme

Anul 2023- 25007 producători și ferme.

De asemenea diferite ajutoare cum ar fi:

Plățile directe decuplate:

- PD-01: sprijinul de bază pentru venit sustenabilității - BISS
- PD-02: sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității - CRISS;
- PD-03: sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri – CIS-YF

- PD-04: practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil;
- PD-05: practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici, respectiv gospodăriile tradiționale;
- PD-06: înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști;
- PD-10: sprijin cuplat pentru venit – lucernă;
- PD-11: sprijin cuplat pentru venit – leguminoase
- PD-14: sprijin cuplat pentru venit – sămânță de cartof;
- PD-16: sprijin cuplat pentru venit – sfecla de zahăr;
- PD-18: cuplat pentru venit – legume cultivate în sere și solarii (tomate, castraveți, ardei, vinete);
- PD-21: sprijin cuplat pentru venit – vaci de lapte;
- PD-22: sprijin cuplat pentru venit – carne vită;
- PD-23: sprijin cuplat pentru venit – bivolițe de lapte;
- PD-24: sprijin cuplat pentru venit – ovine-caprine;

Ajutoare naționale tranzitorii (plăți din bugetul național), prevăzute în anexa nr. VI la PNS 2023-2027: a) în sectorul vegetal:

- ANT 1 - plată culturi în teren arabil;
- ANT 2 - plată decuplată pentru in pentru fibră;
- ANT 3 - plată decuplată pentru cânepă pentru fibră;
- ANT 4 - plată decuplată pentru tutun;
- ANT 5 - plată decuplată pentru hamei;
- ANT 6 - plată decuplată pentru sfeclă de zahăr;

b) în sectorul zootehnic:

- ANTZ 7 - lapte de vacă - plată decuplată de producție;
- ANTZ 8 - carne de vită și mânzat - plată decuplată de producție;
- ANTZ 9 - ovine și caprine femele - plată cuplată de producție.

Măsura 10 (M.10) - Agro-mediu și climă (M.10)

Măsura 11 (M.11) - Agricultură ecologică (M.11)

B) Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) se ocupă de implementarea tehnică și financiară, programe prin care se acordă fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economico – socială a spațiului rural din România

Principalele priorități a acordării acestor fonduri sunt:

Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;

Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;

Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca condiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural.

Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele nonagricole din mediul rural;

Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicat;

Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) prin diferite măsuri, a finanțat în anul 2019 s-au depus 66 de cereri de finanțare, în anul 2020 un număr de 5 cereri de finanțare, în anul 2021 un număr de 280 proiecte iar în anul 2022 un număr de 57 proiecte cu valoare de 82.781.641,55 milioane RON.

C) Direcția pentru Agricultură Județeană Harghita (D.A.J. HR) este serviciul public descentralizat al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin care se asigură aplicarea politicilor și strategiilor agroalimentare și de dezvoltare rurală, la nivel județean.

Printre atribuțiile Direcției pentru Agricultură Județeană Harghita sunt enumerate:

Înregistrarea documentelor beneficiarilor de sprijin financiar, verificarea conformitate datelor înregistrate, calcularea, determinarea, aprobarea și efectuarea plăților reprezentând sprijin financiar, pentru fiecare beneficiar în parte, conform legislației în vigoare.

Ajutoarele minimis sunt derulate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin direcțiile pentru agricultură județene și sunt acordate unei întreprinderi, a cărei valoare cumulată pe durata a trei exerciții financiare, exercițiul financiar în cauză și două exerciții financiare precedente, nu depășește echivalentul în lei al sumei de 20.000 euro, stabilită prin Regulamentul de minimis în sectorul agricol;

Sunt considerate întreprinderi:

- producători agricoli, persoane fizice care dețin atestat de producător emis în baza Legii nr. 145/2014

- producători agricoli, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, constituite potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificările și completările prin Legea nr. 182/2016;

- producători agricoli, persoane juridice.

1. Derulează programul de susținere a produsului tomate în spații protejate

2019: Hotărârea nr. 107/2019 privind aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a produsului tomate în spații protejate" pentru anul 2019 - în cuantum 3.000 euro/beneficiar/an,

- beneficiari: 12 producători agricoli
- suma totală plătită: 153905,40 RON

2020: Hotărârea nr. 248/2020 privind aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a produsului tomate în spații protejate" pentru anul 2020 cu modificările și completările ulterioare.

- beneficiari: 2 producători agricoli
- suma totală plătită: 28497,60 RON

2021: Hotărârea nr. 651/2021 privind aprobarea schemei " Programul de susținere a producției de legume în spații protejate" pentru anul 2021. (numai ciclul I de producție)

- beneficiari: 8 producători agricoli
- suma totală plătită: 77960 RON

2022: Hotărârea nr. 148/2022 privind aprobarea schemei " Programul de susținere a producției de legume în spații protejate" pentru anul 2022.

- **Ciclul I**

- beneficiari: 5 producători agricoli
- suma totală plătită: 742112,50 RON

- **Ciclul II**

- beneficiari: 4 producători agricoli
- suma totală plătită: 19790 RON

2023: H.G. nr. 1569/2022 Privind acordarea "Ajutorului de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de tomate în spații protejate" pentru anul 2023

- **Ciclul I**

- Sprijinul financiar de ajutor de minimis este de maximum 3.000 euro inclusiv/1.000 mp/beneficiar.

- condiții: suprafața 1000 mp (spații protejate), producție minim. 3kg/mp respectiv 3000kg/1000mp, termenul de livrare până la 15 iulie 2023 inclusiv.

- beneficiari: 7 producători agricoli

- suma totală plătită: 103929 RON

H.G. nr. 846/2023 privind aprobarea Programului de susținere a producției de legume cultivate în spații protejate pentru perioada 2023 - 2024

- **Ciclul II**

- Sprijinul financiar de ajutor de minimis este de maximum 1.000 euro inclusiv/1.000 mp/beneficiar.

- condiții: suprafața 1000 mp (spații protejate), producție minime după culturi:

- a) 3.000 kg/1.000 mp pentru cultura de tomate;

- b) 2.000 kg/1.000 mp pentru cultura de ardei gras și/sau lung și/sau gogoșar;

- c) 4.000 kg/1.000 mp pentru cultura de castraveți;

- d) 1.500 kg/1.000 mp pentru cultura de fasole păstăi;

- e) 10.000 plante/1.000 mp pentru cultura de salată;

- f) 1.000 kg/1.000 mp pentru cultura de spanac;

- g) 100.000 bulbi/plante/1.000 mp pentru cultura de ceapă verde.

- valorificarea producției până la 31 ianuarie 2024 inclusiv.

- beneficiari: 4 producători agricoli

2. Hotărârea nr. 108/2019 pentru aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi", precum și stabilirea unor măsuri de verificare și control al acesteia.

Programul de susținere a producției de usturoi

- **2019**

- Beneficiari: 3 producători agricoli
- Suma totală plătită: 18135,40 RON

Hotărârea nr. 202/2020 din 18 martie 2020 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 108/2019 pentru aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi", precum și pentru stabilirea unor măsuri de verificare și control al acesteia.

- **2020**

- Beneficiari: 6 producători agricoli
- Suma totală plătită: 27964,47 RON

- **2021**

- Beneficiari: 10 producători agricoli
- Suma totală plătită: 89020,58 RON

- **2022 HG. 147/2022**

- Beneficiari: 11 producători agricoli
- Suma totală plătită: 97069,95 RON

- **2023 HG. 393/2023 privind aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea Programului de susținere a producției de usturoi" în anul 2023**

- Sprijinul financiar de ajutor de minimis este de maximum 3.000 euro/ha/beneficiar.
- condiții: suprafața 3000 mp, producție minim. 3kg/10mp respectiv 3000kg/10000mp, valorificarea producției până la 21 noiembrie 2023

inclusiv, documentele justificative și registru de evidență a tratamentelor vor fi depuse la DAJ până la 29 noiembrie.

- Beneficiari: 9 producători agricoli

3. Hotărârea Nr. 782/2022 pentru aprobarea schemei " Programului de susținere a producției de cartofi consum" precum și stabilirea unor măsuri de verificare și control al acesteia.

- **2022:**

- Beneficiari: 248 producători agricoli
- Suma totală plătită: 1132957,71 RON

- **2023:** Hotărârea Nr. 394/2023 pentru aprobarea schemei acordarea "Ajutorului de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de cartof de consum"

- Sprijinul financiar de ajutor de minimis este de maximum 200 euro/ha/beneficiar.
- condiții: suprafața minimă eligibilă 3000 mp, producție minimă 15000kg/ha, din care trebuie să comercializeze 6000kg/ha, valorificarea producției până la 17 noiembrie 2023 inclusiv, documentele justificative trebuie depuse la DAJ până la 20 noiembrie.

- Beneficiari: 340 producători agricol

4. Hotărârea Nr. 365/2020 pentru aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița. "

- **2021**

- Beneficiar: 1
- Suma totală plătită: 2400 RON

- **2022**
 - Beneficiar: 1
 - Suma totală plătită: 2400 RON

- **2023** H.G. 168/2023 privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din Rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2023
 - Sprijinul financiar de ajutor de minimis este de maximum 1200 RON/scroafă
 - Condiții: valorificarea cel puțin 4 produși/an de la o scroafă la o greutate de minim /kg/cap și să mențină numărul de scroafe cu care s-a înscris în Program până la data de 15 decembrie 2023 inclusiv
 - Beneficiar: 1
 - Suma totală plătită: 22800 RON

5. Hotărârea Nr. 154/2022 privind instiruirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea operatorilor din industria de fabricare a produselor de morărit, a uleiurilor și grăsimilor, a produselor lactate și a preparatelor pentru hrana animalelor de fermă.

- la 3 unități de morărit – 1.020.308 RON
- la 8 unități de fabricare a produselor lactate și brânzeturi – 2.440.275 RON
- suma totală – 3.460.583 RON

6. **HOTĂRÂRE** Nr. 3/2023 privind modalitatea de acordare a despăgubirilor pentru pagubele și/sau daunele produse de speciile de faună de interes cinegetic cuprinse în anexele nr. 1 și 2 la Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006 și unele măsuri de punere în aplicare a acesteia

- Solicități de despăgubire: 478
- Suma totală în 2023 până azi: 1.959.557,69 RON

În concluzie: programele de sprijin în agricultură a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale derulate prin structurile Județene din Harghita aduc un aport important în dezvoltarea socială și economică a județului Harghita.

Cu stimă,

ROMFELD Zsolt
Director executiv

